

Král kvízů

Neznalost Písma je neznalostí Krista

Mazáci

V měsíci září má své místo v liturgickém kalendáři také sv. Jeroným – překladatel Bible do latiny (přeložil sám jen některé části, ale většinou revidoval starší překlad; jeho verze, označovaná jako Vulgáta, se stala oficiálním překladem církve). Říkal, že neznalost Písma je neznalost Krista. Proto si vyzkoušíme, jak známe Písmo a vše, co s biblickými texty souvisí. Za každou přesně zodpovězenou otázku lze získat 1 bod do Krále kvízů.

Otázky:

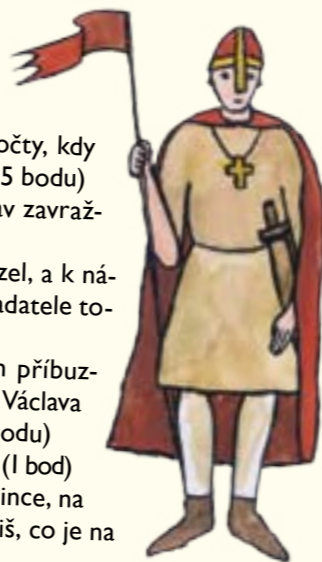
1. Král Chizkijáš dal zničit bronzového hada. Kde se o tom v Bibli píše?
2. Archanděl Gabriel zvěstoval Panně Marii, že porodí Božího Syna. Můžeme se však o něm dočíst i v jiném případě. Kdy?
3. Kdy se slaví židovský pesach?
4. Ve kterém městě se nacházela ulice Přímá a kdo tam v ní pobýval?
5. Kde v Bibli je Abram přejmenován na Abraháma (uveď název knihy i kapitolu a verš)?
6. Vyskytuje se ve Starém zákoně oslovení „Abba“ ve smyslu oslovení Boha?
7. Kdo je v Novém zákoně nazýván kamenem úhelným a na kterém místě o tom čteme?
8. Urči správné pořadí izraelských králů: Jehú, Šalúm, Nádab, Omrí.
9. Co je to massot?
10. Kdo jako první viděl prázdný Kristův hrob?
11. Co je to Pentateuch?
12. Kolik je míra jedné éfy?
13. K čemu se používala rostlina yzop?
14. Kde a kým byli zabiti Baalovi proroci?
15. Vzkříšení mrtvých neuznávali farizeové, saduceové nebo zeloté?

Svatý Václav

Mazánci

Odpověz na následující otázky, dbej na přesnost a úplnost odpovědí:

1. Napiš místo, kde svatý Václav chodil do školy. (1 bod)
2. Napiš datum a oba možné letopočty, kdy byl svatý Václav zavražděn. (0,5 + 0,5 bodu)
3. Napiš místo, kde byl svatý Václav zavražděn. (1 bod)
4. Napiš rod, z něhož Václav pocházel, a k názvu rodu přiřpiš jméno bájeného zakladatele tohoto rodu. (0,5 + 0,5 bodu)
5. Napiš jména těchto Václavových příbuzných: matky, babičky a bratra, který Václava zavraždil. (po 0,5 bodu, celkem 1,5 bodu)
6. Napiš datum svátku Václavovy babičky. (1 bod)
7. Jaká je nominální hodnota české mince, na které je zobrazen svatý Václav? Napiš, co je na líci této mince napsáno. (2 body)
8. Který český král nechal zhotovit svatováclavskou korunu? (0,5 bodu) Z jakého rodu tento vladař pocházel? (0,5 bodu, za správný rod a špatné jméno 0 bodů)
9. Jaké liturgické barvy se užívá o slavnosti svatého Václava? (1 bod)
10. Jaký panovnický titul svatý Václav měl? (0,5 bodu)
11. Napiš přesný název státního svátku, který je v občanském kalendáři ve stejný den jako Václavův svátek. (2 body)
12. Kdo je autorem jezdecké sochy svatého Václava na Václavském náměstí v Praze (uveď celé jméno)? (1 bod)
13. Jaké číslo v kancionálu má svatováclavský chorál? (1 bod)

Jan Fila (Mazánci, křížovka), Daniel Dehner (Mazáci), ilustrace Jana Regnerová

Pořadí po 24. kole

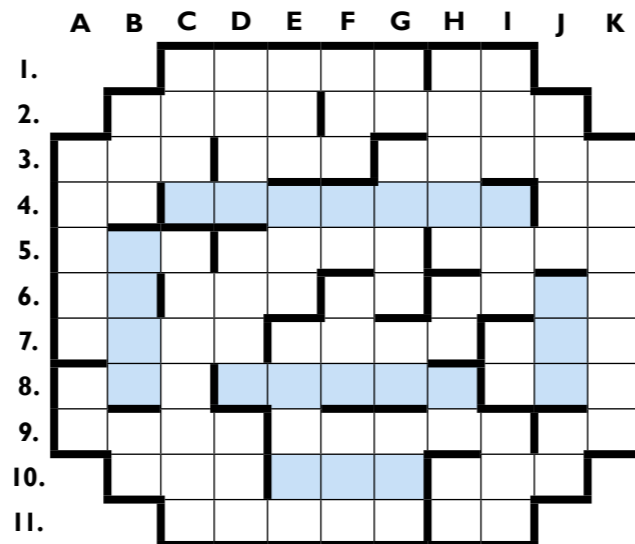
Mazánci: 1. Martinec Václav 58,5; 2. Nováček Dominik 55,5; Vitvar Václav 55,5; 3. Hartl Petr 52; 4. Pur Matěj 49,5; 5. Svorná šestka 38,5; 6. HCM Holešov 37,5; 7. Špička František 30,5; 8. Elbel Ondřej 29,5; 9. Soukal Jan 25; 10. Matějovský Jan 19,5; 11. Rangl Jiří 18,5; 12. Drlík Jan 15; 13. Monsport Jan 14,5; Nováček Ondřej 14,5; 14. Mrázek Marek 13; 15. Jedlička Jindra 11; 16. Sasin Lukáš 8; 17. Kohoutek Milan 4; **Mazáci:** 1. Martinec Mirek 60; 2. Nováček Rosta 59,5; 3. Farion Vojtech 57,5; 4. Kubánek Zdeněk 56,5; 5. Prokeš Jiří 56; 6. Vatter Jakub 55; 7. Talaš Ondřej 52; Lekeš Štěpán 52; 8. Tichý Jára 41; Tichý Jiří 41; 9. Petruš Václav 40,5; 10. klub Jan Pavel II. 30; 11. Vrána Josef 28,5; 12. Hošek Lukáš 27,5; 13. Soukal Petr 27; 14. Soukal Vít 26; 15. Špička Filip 17,5; 16. Drlík Matouš 15; Skotnica František 15; Šimík Martin 15; 17. Mrázek Jiří 13; 18. Květoň Josef 12; 19. Szewiczek Jiří 6; 20. Cupák Václav 1; Michalčík Tomáš 1

Odpovědi Mazánců i Mazáků přijímáme do 31. 8. 2006 na www.tarsicius.cz/kral, e-mailu kralkvizu@tarsicius.cz nebo adrese Tarsicius, Horní nám. 12, 466 01 Jablonec n. N.

Ptá se policista řidiče: „Pane řidiči, proč jste překročil rychlost?“ „Přece abych byl doma... (viz tajenka).“

Vodorovně: 1. Žena, které zemřel manžel / značka „miliampér“. 2. Ofenziva / vodní rostlina. 3. Příkaz ke spánku / Abrahámův synovec / zděná konstrukce. 4. Popěvek / 4. část tajenky / ruský veletok. 5. Tady / dostatečně najedený / soubor lekcí z určitého oboru. 6. „Ř“ / osten / chemická značka platiny / nádobna na uchování popela zemělých. 7. Opak „lehkost“ / hovorově „ústa“ / sladký včelí produkt. 8. Jméno první ženy / 3. část tajenky / nepravdy. 9. Setina amerického dolaru / nejvyšší slovenské pohoří / zkratka „starší“. 10. „Černá smrt“ / 5. část tajenky / „nejlepší přítel člověka“. 11. Nejčastější jméno obcí v ČR / zkratka „mistrovství světa“.

Svisle: A Uvolňovat tekutinu z očí / zkratka vlaku Eurocity. B Trutnovská řeka / 1. část tajenky / „M“. C Anekdota / líh. D Opak „nahoru“ / setkání / prostranství ve městě, kde se obchoduje. E Sídlo zraku / potomek mužského pohlaví / podlaží. F Uměle vytvořená díra do země / stará SPZ Ostravy / převrat způsobený nedemokratickými silami / přihrávka mimo hřiště. G Latinská zkratka pro „léta Páně“ / zůstat / chemická značka cínu / opak světla. H Student medicíny / značka „astronomická jednotka“ / „R“ / chemická značka promethia. I Pravděpodobně / odborné kráva / zkratka „mladší“ / anglicky „ano“. J Bytost / 2. část tajenky / Hitlerovy vojenské oddíly. K Zabrat určité území.

Tajenka: dřív, než začne působit rum

KLUBOVNÍ NÁSTĚNKA

Maďarsko

Magyar Köztársaság. Tak zní oficiální název země, o které bude řeč tentokrát. Je to Maďarsko, jižní soused Slovenska. Kdo někdy slyšel maďarštinu, tak si asi pomyslel, že s Maďary nemůžeme mít vůbec nic společného. Ale ti vaši tatínkové a dědečci, kteří sloužili na vojně se slovenskými kamarády, si jí určitě užili. Na Slovensku totiž žije dost maďarsky mluvících obyvatel. Je to ještě z doby, kdy Slovensko spadalo pod Uhry, a bylo tak s námi součástí říše Rakouska-Uherska.

Salám à la jogurt

Uhry, to je jen jiný název pro Maďarsko. Však když se řekne „uherský salám“, to zní už přece mnohem srozumitelněji. Málokdo ale ví, že tento druh salámu má něco společného s jogurtem. S jogurtem? Uherský salám totiž není uzený, jak byste asi čekali, ale fermentovaný. To znamená, že maso v něm kvasí podobně jako jogurtové mléko. Kdo na to přišel, řeknete si. No možná předchůdci Maďarů. To byli divocí nájezdníci, zvyklí žít v přírodě a stálém pohybu. Jmenovali se Hunové. Kromě salámu po nich zůstaly dodnes značky maďarských aut „H“ nebo webová doménová koncovka „.hu“. Jo a ještě něco: „Hungaroring.“ To je přece slavná závodní dráha, na které už několikrát lámaly rekordy vozy formule 1.

Kostkované variace

Rekordy však Maďari umějí pokořit nejen na dráze, ale taky u obyčejného stolu. Dokázal to třeba mladý, sotva třicetiletý inženýr Ernó Rubik. Ten v roce 1974 vynalezl a nechal si patentovat kostku, která po něm dostala i své jméno – „Rubikova kostka“. Hlavolam, který snad snese titul nejslavnější na světě. Jen málokdo ji dokáže složit. Ale jsou i u nás borci, kteří si ji nechají 25 tahy rozhodit, během 15 sekund si ji prohlédnou a za dalších 28 sekund ji složí. Věřte nevěřte – otáčením Rubikovy kostky lze totiž dosáhnout celkem 4 325 004 x 1 018 barevných kombinací.

Zeměpisná kuchyně

Odskočme si ale od kostky, třeba do Dunaje. Leží na něm Budapešť, hlavní město Maďarska. Jsou to vlastně města dvě, sloučená roku 1873 - Budín a Pešť. Do té doby byla hlavním městem na nějaký čas Bratislava. Zbývající Uhry totiž po dlouhý čas trpěly pod najezdy dobyvačných Turků. Vypořádal se s nimi až slavný Jan Hunyady. Z jiných měst navštívme třeba Segedín. Znáte přece „segedínský guláš“ – guláš se zelím? Když jsem se ptal Maďarů, neznali ho. Asi jsme si to vymysleli jen u nás. Ale jemné párky z dalšího města – Debrecína – známe určitě všichni společně.

Benediktinská helma

A co takhle shodit nabraná kila a vyběhnout si na Pannonhalmu? Velmi se podobá našemu Řípu. Je to

cii. Na kopci stojí prastarý klášter benediktinů. Zasvětili jej svému slavnému rodákovi, svatému Martinovi. Benediktini tam ovšem přišli z Čech, a to zase od našeho slovenského rodáka, svatého Vojtěcha. Svatý Vojtěch se mimochodem velmi zasloužil o začátky křesťanství u Maďarů. Měl veliký vliv na duchovní život prvního uherského krále Štěpána I., kterého snad i biřmoval a který se později stal svatým. Maďari si jej dodnes váží asi tak, jako my našeho knížete svatého Václava. Svatý Štěpán I. založil pak biskupství v Ostřihomi a aby toho nebylo málo, prvním biskupem se tam stal spolubratr našeho svatého Vojtěcha. Jmenoval se Radla, řeholním jménem Anastáz, maďarsky Astrik. A to vše několik málo let poté, co první, ještě pohanští, Maďari napomohli na přání německého krále Arnulfa ke zničení Velkomoravského říše. Tomu se teda říká „pomsta dobrým skutkem“.

Podzemní hranice

Nejste z toho dějepisu zpoceň? Jestli ano, rozběhněte se písčitou pláží a hupněte do vod velkého maďarského jezera Balatonu. Pokud nemáte na zájezd k moři, Balaton vám to určitě vynahradí. A pokud by vám zase bylo příliš horko, můžete se ochladit v krasových jeskyních na hranici se Slovenskem. Ty mají raritu: jeskyni protíná státní hranice. Jestli se v tom místě dá pokračovat dál jen s celníkem, anebo se musíte vrátit, to opravdu nevím.

A co maďarská vlajka?

Červená na této vlajce představuje sílu, bílá symbolizuje věrnost a zelená naději. Této vlajky se začalo poprvé užívat během maďarské revoluce v roce 1848.

Simulační on-line hra

Vstupte do virtuální reality!

Zapojte se právě teď do nové strategické on-line hry. Jak se přihlásit? Stačí být členem klubu, kde má alespoň jeden přístup k internetu. Pokud jsi ještě nestihl založit klub, sežeň pár kamarádů a přihlaste se (přihláška na str. 3), nebo se staň samotářem. Akční soutěž s tajemnou zkratkou VR se rozjíždí už v příštím čísle Tarsicia!

Dobrodružství pro vítěze

Klubovní akce pro vítěze loňské klubovní soutěže se bude konat 16.–17. září 2006, dopis s podrobnými instrukcemi dostanete do konce srpna. Zarezervujte si termín, čeká na vás spousta dobrodružství!

otec Jiří Kaňka, ilustrace Jana Regnerová